
TV PRVA/PORTAL B92.NET

Kome radnici mogu da se obrate ako ih neko na poslu maltretira?

https://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2021&mm=02&dd=08&nav_id=1807968

Menadžerka je dobila nagradu, pa javno optužila firmu za mobing i pokrenula pitanje - koliko su radnicima ugrožena prava zbog pandemije?

Kome mogu da se obrate ako ih neko na poslu maltretira? Ovo su bila neka od pitanja kada je TV Prva ugostila - Ranku Savić iz Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata i Nebojšu Atanackovića iz Unije poslodavaca.

"Ovde se uopšte ne postavlja pitanje da li je menadžerka u konkretnom slučaju u pravu ili ne. Dakle, ja sam apsolutno sigurna da ona jeste u pravu jer, znate, svaka kriza, a pogotovo kriza ovakvih razmera kao što je korona-kriza, dovodi do drastičnog pada prava zaposlenih i uopšte raznih zloupotreba koje se javljaju", rekla je Ranka Savić.

Nebojša Atanacković ističe da od pojave pandemije imamo poremećene odnose između poslodavaca, zaposlenih i između samih zaposlenih.

"I da nema pandemije, ima različitih priča, situacija u brojnim firmama. Nekad se međuljudski odnosi prenose i na unutrašnju kulturu ponašanja u firmama, ali je u svakom slučaju pandemija uticala na poremećaj odnosa. Ovaj slučaj se može nazvati nemilim slučajem koji može da pokaže da takvih stvari ima, ali u principu se ne bi nikako moglo generalizovati da je sada došlo do ne znam kakvog lošeg odnosa između poslodavaca i zaposlenih", ističe Atanacković.

Navodi da i jedni i drugi trpe posledice pandemije i smanjivanja privredne aktivnosti.

"Jednostavno, i to je teško reći jer ima onih firmi koje su prošle neoštećeno, ali i onih koji gotovo da nisu mogli da rade. I sami poslodavci imaju dodatan pritisak oko toga da li će moći da u budućnosti nastave sa delatnošću i sa nekim uspehom koji su prethodnih godina imali."

Ako neko trpi maltretiranje na poslu i smatra da je ugrožen - šta može da uradi?

Ranka Savić kaže da svaki radnik koji trpi mobing i koji je spreman da o tome progovori, pre svega se obraća nadležnim institucijama ili sindikatu, ukoliko u svojoj ustanovi ima organizovan sindikat.

"Posle toga, pristupa se jednom internom postupku, gde se pokušava da se problem reši. Nažalost, moram da kažem da se u 70-80 odsto slučajeva tim internim postupkom problem ne reši. Poslodavac jednostavno neće da odustane od toga ili, što je potpuno prirodno, nijedan

poslodavac neće reći da je vršio mobing nad radnikom. Posle toga, zaposlenom ostaje mogućnost da pokrene sudski spor. Međutim, to traje jako dugo", navela je.

Danas

Oružari zbog duga firme za PIO nemaju punu penziju

<https://www.danas.rs/ekonomija/oruzari-zbog-duga-firme-za-pio-nemaju-punu-penziju/>

Dugovi i gubici Zastave oružja, prema saznanjima našeg lista, dostigli su 210 miliona evra, s time što još uvek nije vraćen poslovni minus za 2020. godinu.

astavinim oružarima doprinosi za penzijsko-invalidsko osiguranje (PIO) kumulativno nisu uplaćeni sada već ravno šest i po godina.

Doprinosi im najpre nisu uplaćivani od 2010. do 2014, da bi im, bez „pokrivanja“ tog perioda, ponovo bili uplaćivani od početka 2015. do avgusta 2019, od kada je povezivanje radnog staža radnicima Zastave oružja ponovo obustavljeno, a da li će i kada bude obnovljeno, ne zna se, niti ko o tome, sudeći prema informacijama iz fabrike i Ministarstva odbrane, više vodi računa.

Dotatna nevolja odnosi se na činjenicu da od početka avgusta 2019. naovamo, doprinosi za PIO nisu uplaćeni niti se uplaćuju ni radnicima koji odlaze penziju.

Do avgusta prošle godine staž je povezivan barem onim oružarima koji su stekli uslov za penziju, kako im ona ne bi bila umanjena. U poslednjih godinu i po dana to više nije slučaj.

S druge strane, radnici koji su u fabrici proveli četiri i po decenije, i nemaju napunjenih 65 godina života, a ipak bi hteli da odu u penziju, to ne mogu da učine, jer im radni staž nije povezan.

– U penziju sam otišao 3. septembra prošle godine, a doprinosi mi nisu uplaćivani od avgusta prethodne godine do tada. Sada imam privremeno rešenje o penziji, koja mi je umanjena zbog neplaćenih doprinosa – kaže za naš list oružar Miloš Milošević. Napominje da je, koliko je njemu poznato, od septembra prošle godine do sada iz fabrike oružja u penziju bez povezanog radnog otišlo stotinak radnika.

Svim radnicima Zastave oružja za neuplaćene doprinose za PIO duguje se oko 2,5 milijardi dinara.

Vučković: Tokom rada od kuće izgubila se granica između poslovnog i privatnog

<https://rs.n1info.com/biznis/vuckovic-tokom-rada-od-kuce-izgubila-se-granica-izmedju-poslovnog-i-privatnog/>

Tokom pandemije i rada od kuće izgubile su se granice između poslovnog i privatnog pa tako ljudi ne znaju ni koje im se radno vreme i odgovaraju na mejlove u 11 uveče, kaže za N1 Miloš Vučković, urednik portala Radnik.rs

Dodaje da se o radničkim pravima u Srbiji mora govoriti i da to što se neko bavi intelektualnim radom ne znači da nije žrtva mobinga.

On kaže da je glavni problem od početka pandemije taj što veliki broj radnika nije dobio otkaz već im je istekao ugovor pa im nije produžen.

„Radnici su tokom pandemije dobijali novac, ali im je traženo da ga vrate. Problem je u tome što su oni taj novac dobijali zvanično, a vraćaju ga na ruke tako da nema dokaza. Najčešći problemi na koje nam ukazuju su dugo radno vreme i da su praktično bez slobodnog dana, a nedostatak opreme je prevaziđen problem“, kaže Vučković i dodaje da smo se posle skoro godinu dana pandemije svi već donekle navikli na „novu normalnost“.

Upitan da li ima novih informacija o pogibiju dvojice radnika na Beogradu na vodi, kaže da nema novih saznanja.

„Ni posle pritužbe povereniku nema novih informacija, dok je u nekim drugim slučajevima bilo nekih novih saznanja, ali posle mnogo vremena“, kazao je Vučković i podsetio na pogibiju radnika u Kraljevu 2019. koji je bio otpušten dok je bio u bolnici.

„Došli smo do informacija da nije bilo većih nepravilnosti. Inspecija rada je praktično rekla da je on sam kriv za pogibiju“, kaže Vučković i podseća na pogibiju radnika u ulici Kneza Miloša.

„Mi možemo samo da podsećamo javnost na te slučajeve. Neverovano je da neko ko je radio na crno pogine i dođemo do toga da niko nije kriv, a život je izgubljen“.

Urednik portala radnik.rs kaže i da ne bi licitirao sa brojevima koliko je ljudi izgubilo posao zbog pandemije koronavirusa, ali da to svakako nije mali broj ljudi.

„Neki su izgubili posao pa su našli drugi i rade kao dostavljači ili na građevini, da bi preživeli.“

Dodaje i da je inicijativa za zabranu rada nedeljom vrlo zanimljiva tema.

„Radi se, pre svega, o radnicima u trgovini. Ne bi bilo loše da dobiju taj slobodan dan. Veliki broj radnika u trgovini radi šest dana u nedelji i do 60 sati“, zaključio je Vučković.

Ponuda Vlade Srbije frilensere uvodi u poreski sistem ili dužničko ropstvo?

<https://rs.n1info.com/biznis/ponuda-vlade-srbije-frilensere-uvodi-u-poreski-sistem-ili-duznicko-ropstvo/>

U poreski sistem, ili u dužničko ropstvo - gde frilensere vodi ponuda Vlade Srbije? Dok ministar finansija tvrdi da je ponuda o otplati poreskog duga korektna, radnici na internetu poručuju da je za njih neprihvatljivo da se država naprasno setila da nakon 20 godina počne da primenjuje zakon.

Pregovori propali, poreski dug ostao. Vlada ponudila rešenje, frilenseri odbili – otpis kamate, plaćanje poreskog duga na rate sledećih deset godina i podizanje normiranih troškova sa 20 na 43 odsto. Za frilensere ponuda je neprihvatljiva jer, kako kažu, njihov rad svodi na puko preživljavanje.

„S obzirom na taj dug iz prošlosti i tekuće obaveze, opterećenje bi bilo negde oko 50 odsto od svakog prihoda. Da li je neko prihodovao hiljadu ili petsto evra, polovina od toga ide državi. Ako uzmemo u obzir i da frilenseri plaćaju ogromne provizije za korišćenje onlajn servisa, za naknadu koju daju platformama za koje rade, to je zaista ono što njima ostane. Mislim da je neko lepo napisao u komentaru, dam 50 odsto državi, dam 10 odsto platformi, dam 5 odsto banci, dam još 20 odsto državi za PDV. Meni ostane 15 odsto“, priča Katarina Pavlović.

Poručuju i da porez žele da plate, ali ne pristaju na to da se porez naplaćuje za prethodnih pet godina jer ih Poreska uprava, sve do oktobra prošle godine, o poreskim obavezama, nikada pre toga nije obavestila. Zbog toga su se obratili i Zaštitniku građana, koji je od Poreske uprave tražio odgovore, ali ih, uprkos tome što je zakonski rok istekao, još uvek nije dobio.

„Svako ko se raspitivao i kome je rečeno da ne treba ništa da plati i da smo do sada podneli dovoljno dokaza da Poreska uprava nije radila svoj posao ili je odlučila da se ne bavi tom temom, jer kako su rekli nisu, imali pristup podacima. Mislim da je potpuno legitimno očekivati da ne treba ništa da plate“, kaže Pavlović.

Frilenserima je ponuđen sledeći obračun.

Osnovica za plaćanje poreza, na svakih zarađenih sto evra je 57 evra. Na taj iznos treba da se plati 20 odsto. Takođe, za penziono osiguranje treba platiti 25,5 odsto, te 10,5 odsto na zdravstveno.

Upravo deo koji treba izdvojiti za zdravstveno i penziono osiguranje najveći je kamen spoticanja u pregovorima države sa frilenserima. Dok država insistira da naplati doprinose za prethodnih pet godina, frilenseri ne žele da plaćaju usluge koje nisu koristili.

„Iluzorno je očekivati da će neko uplaćivati doprinose za penzijski staž a da mu taj staž nikada ne bude obračunat, ili da će retroaktivno uplaćivati za zdravstvo iako se godinama unazad mora lečiti van zdravstvenog sistema, odnosno nije imao zdravstveno osiguranje“, ocenjuje Mario Reljanović.

Dodaje i da je dobro da je država odustala od naplate kamate, jer time pokazuje bar delimičnu odgovornost za situaciju u kojoj su našli frilenseri, ali se i nada da ponuda Vlade nije konačna i da će frilenseri i država uskoro ponovo sesti za pregovarački sto. Takvu mogućnost ne odbacuju ni u Udruženju radnika na internetu, ali ne isključuju ni da se za svoje zahteve ponovo bore na ulici.

Analiza MAT: Korona ubrzala velike promene u svetskoj ekonomiji, započete 2008.

<https://rs.n1info.com/biznis/analiza-mat-korona-ubrzala-velike-promene-u-svetskoj-ekonomiji-zapocete-2008/>

Šok izazvan virusom korona doveo je do brojnih prilagođavanja u sferi ekonomije: masovno je uveden rad od kuće, digitalizacija je postala široko zastupljena u svim sferama života, javni dug je rapidno porastao, uslužni sektor je doživeo jaku kontrakciju (pad), a proizvodnja je pokazala otpornost. Ipak, najveće šokove je pretrpelo tržište rada, budući da su milioni ljudi ostali bez posla, ističe se u analizi Katarine Stančić i Miladina Kovačevića u novom broju Markoekonomskih analiza i trendova - MAT.

„Neizvesnost u pogledu budućnosti – kako će se odvijati život, rad, komunikacija – prisutna je već mesecima i čini se da ćemo još dugo živeti sa njom“, ocenjuju autori analize.

Ako se realizuju pretpostavke da će se proizvodnja premestiti iz siromašnih u bogate zemlje, onda će svakako najveće gubitke pretrpeti upravo zemlje iz kojih je proizvodnja izmeštena, smatraju ovi autori.

„Na primer, Kina i Istočna Evropa su regioni koji su najviše participirali u globalnim vrednosnim lancima, a ujedno, zbog blizine razvijenim zemljama, ovo su najatraktivniji regioni za strane investitore“, navodi se u analizi.

Imajući u vidu da je proizvodnja za vreme epidemije uspeła da se održi na zadovoljavajućem nivou, za razliku od usluga, sva pažnja ekonomskih subjekata, kako se ističe, biće usmerena na održavanje ovog trenda.

„Korona je samo ubrzala velike reorganizacione promene u svetskoj ekonomiji, započete za vreme svetske krize iz 2008. godine“, ističu ovi autori.

Prema nekim analizama, ovako krupne promene smanjuju verovatnoću ‘V’ oporavka, premda, kako se navodi – MMF i OECD predviđaju za 2021. taj scenario, najverovatnije zbog sličnog iskustva posle finansijske krize iz 2008, kada su se globalni vrednosni lanci relativno brzo oporavili.

„Međutim, ova kriza je drugačija i firme će samo nastaviti još bržim tempom procese vraćanja proizvodnje u matične zemlje, što će izazvati kontrakciju globalnih vrednosnih lanaca. Koliko brzo će rasti produktivnost nakon ove reorganizacije (i da li će uopšte rasti), zavisiće od toga da li će se roboti u proizvodnji koristiti za kreiranje novih poslova i produktivnog potencijala, ili će samo služiti kao supstitut za ljudsku radnu snagu“, ukazuju Stančić i Kovačević.

Ono što je izvesno je, ističu – da će u narednom periodu doći do rasta štednje iz predostrožnosti, ali i do daljeg pada investicija, takođe iz predostrožnosti i zbog neizvesnosti u pogledu budućih kretanja.

„Zbog većih rizika i cena zaduživanja će na dugi rok biti veća, pa će tako finansijski kapital biti teže dostupan. Pandemija će smanjiti realni rast BDP za oko tri procentna poena u periodu 2020-2021. Najveću kontrakciju pretrpeće Amerika i Britanija, dok Kina ima daleko veće šanse da se oporavi najbrže. Zbog povezanosti s Kinom i region rastućih ekonomija Azije doživeće brži oporavak, dok će druge rastuće ekonomije (Turska, Saudijska Arabija, Južnoafrička republika) najverovatnije proći kroz ozbiljnu kontrakciju tokom 2021. godine“, zaključuje se u analizi.

BETA/NOVA.RS

Friľenseri: Poreska bez odgovora na pitanja ombudsmana

<https://nova.rs/vesti/friľenseri-poreska-bez-odgovora-na-pitanja-ombudsmana/>

Predsednik Udruženja radnika na internetu u Srbiji Miran Pogačar rekao je da Poreska uprava još nije dostavila dokumentaciju zaštitniku građana o tome da li su ti poreski obveznici obavešteni o poreskom zaduženju iako je prošlog petka za to istekao zakonski rok od 15 dana.

On je za Betu, posle sastanka sa zaštitnikom građana Zoranom Pašalićem, rekao da je od Poreske uprave tražena i informacija da li je za proteklih pet godina obavljena još neka kontrola tih radnika na internetu, osim kontrole koja je sprovedena krajem prošle godine.

Pašalić, prema njegovim rečima, želi da utvrdi da li je bilo propusta u obaveštavanju friľensera o njihovim poreskom obavezama.

Poreska uprava je tokom kontrole friľensera u 2020. godini utvrdila da u poslednjih pet godina nisu plaćali porez na dohodak građana i donela, kako tvrde, rešenja o astronomskim zaduženjima koja ne odgovaraju realnim zaradama.

Ti radnici tvrde da su se u proteklih nekoliko godina raspitivali u Poreskoj upravi kakve su im obaveze i da im je rečeno da su dužni da plaćaju samo porez na godišnji prihod.

Pogačar je rekao da je Poreska uprava iznela podatak da porez na dohodak građana u proteklom periodu nije plaćalo 99,74 odsto friľensera jer nisu dobijali rešenja, a ni opomene.

Prema njegovim rečima, prosečan mesečni bruto prihod radnika na internetu po anketi koju su nedavno sprovedli je oko 70.000 dinara i da ne mogu da prihvate “nerealna poreska zaduženja” .

Na prošlonedeljnom sastanku sa predstavnicima Ministarstva finansija i Poreske uprave frilenserima je ponuđeno da dug otplaćuju deset godina, da im se otpišu kamate, a normirani troškovi sa 20 odsto podignu na 43 odsto, pa bi po toj računici oni koji su, na primer, dobili zaduženje od 5.000 evra bili dužni da plaćaju 3.000 dinara mesečno u 120 rata.

Pogačar je rekao da “ta ponuda nije ustupak kao što tvrde u Ministarstvu finansija jer bi na sudu ta rešenja bila odbačena”.

Dodao je da će predstavnici Udruženja u narednih 15 dana obići gradove po Srbiji kako bi se dogovorili o daljim koracima borbe protiv obračuna previsokih poreskih zaduženja.

On je rekao da se ne zna tačan broj frilensera u Srbiji, ali da su predstavnici Poreske uprave na sastanku rekli da očekuju da će posle izmene Zakona o porezu na dohodak građana za oko dva meseca izdati oko 40.000 poreskih rešenja.

“Mislim da u Srbiji ima duplo više ljudi koji rade preko interneta”, rekao je Pogačar.

N1/NOVA.RS

“Mikro i mala preduzeća će se masovno zatvarati”

<https://nova.rs/vesti/biznis/mikro-i-mala-preduzeca-ce-se-masovno-zatvarati/>

Bojim se da će domaća mikro i mala preduzeća osetiti najteže posledice pandemije, jer su preduzetnici i najmanje firme često na kraju isplatnih redova, dok će se kompanije srednje veličine, ako već nisu ugovorile poslove ili izašle na strana tržišta, u najmanju ruku suočiti sa značajnim smanjenjem obima poslovanja, kaže za “Biznis i finansije” Dušan Perović, predsednik kompanije Termovent Komerc, koja je radila na uspostavljanju najveće kovid-laboratorije u Evropi.

“Nažalost, retko koja domaća firma je i inače pripremljena da se suoči sa krizom bilo kakve vrste, a kamoli sa nezapamćenom globalnom pandemijom”, rekao je Dušan Perović, u intervjuu za “Biznis i finansije”.

On podseća da njegova kompanija posluje u farmaceutskoj industriji, verovatno jedinom globalnom sektoru koji ne samo da nije osetio posledice pandemije, već ima više posla nego ikada, a i inače spada u velike investitore i pouzdane partnere.

“Bojim se da će domaća mikro i mala preduzeća osetiti najteže posledice pandemije, jer su preduzetnici i najmanje firme često na kraju lanaca plaćanja, što znači da će biti primorani da čekaju da se ‘veći’ namire. Ako su se zadužili – teško će vraćati kredite, pošto su redovni prihodi iz poslovanja ili smanjeni ili nestali. Ukratko, očekujem da će se masovno zatvarati, pošto mnogi među njima ne mogu da prežive ovo što se dešava”, predviđa Perović.

S druge strane, za firme srednje veličine očekuje “selektivne” probleme iz nekoliko razloga, a kao primer navodi upravo one iz sopstvene branše, koje se bave klimatizacijom. Što se njih tiče, veruje

da je ključni problem u tome što u Srbiji jednostavno nema dovoljno investicija koje bi mogle da uposle relativno veliku operativu.

“Država je uložila u dve kovid bolnice, u Beogradu i Kruševcu, investira u putnu infrastrukturu i to je za sada to. Nema dovoljno posla na domaćem tržištu, a niska kupovna moć građana i opšta nesigurnost oko pandemije ukazuju i na to da su iscrpljene mogućnosti i za ulaganja u šoping molove, hotele i slične projekte”, procenjuje Perović, uz opasku da je situacija slična i u Rusiji, gde trenutno u Sankt Petersburgu rade na projektu za farmaceutsku kompaniju Pharmasintez Nord.

Njegov zaključak je da one koji već nisu ugovorili poslove ili izašli na strana tržišta, u najmanju ruku očekuje smanjenje obima poslovanja, a napominje i da inače premalo domaćih kompanija, pa i onih iz njegove branše, radi u inostranstvu.

Inače, Termovent Komerc u oko dvadeset zemalja radi projektovanje i postavljanje čistih soba i sistema za klimatizaciju, dok u fabrici u Kladovu proizvodi klima komore, kalorifere, industrijske ventilatore, „vazdušne zavese“ i ostalu tzv. HVAC opremu.

Zahvaljujući specifičnoj niši u kojoj posluju, postali su poznati ne samo u poslovnim krugovima, nego i u široj javnosti, i to kao srpska firma koja je u maju radila na uspostavljanju najveće kovid-laboratorije u Evropi, dok je u našoj zemlji bila deo konzorcijuma koji je radio na najpoznatijoj domaćoj laboratoriji tog tipa – “Vatrenom oku”.

Privrednicima sutra stiže na naplatu prva rata odloženih poreskih obaveza

<https://www.novosti.rs/vesti/ekonomija/963026/vise-prasta-kasnjenje-privrednicima-sutra-stize-naplatsu-prva-rata-odlozenih-poreskih-obaveza>

PRIVREDNICI su birali hoće li odlagati poreze i doprinose na minimalne zarade zaposlenima, koje im je uplatila država, čvrsto verujući da će ih isplaćivati kada koroni već vide leđa.

Vreme za uplatu duga je stiglo. Sutra će biti naplaćena prva rata odložene poreske obaveze, a pandemiji se još ne nazire kraj. Mnoge delatnosti i dalje ne mogu da posluju u punom obimu, a od ovog meseca moraće da namiruju i redovne i zaostale obaveze. U suprotnom gube pravo na rate.

Uredbom kojom su uređeni postupak i način odlaganja plaćanja poreza i doprinosa predviđeno je da rata ne može biti manja od 1.000 dinara, a dug mogu da otplate tokom najviše dve godine. Pravo na pomoć države u vidu uplate minimalne, a kasnije i dela minimalne, zarade

zaposlenih iskoristilo je oko 250.000 preduzeća za oko 1.050.000 radnika. Većina je odlučila da pričekaju sa pratećim porezima i doprinosima.

ŠTA ĆE BITI S POSLOVIMA GASTARBAJTERA? Loše vesti stižu sa svih krajeva sveta, Nemačka i Austrija na vrhu liste

<https://www.blic.rs/biznis/moj-novcanik/sta-ce-biti-s-poslovima-gastarbajtera-lose-vesti-stizu-sa-svih-krajeva-sveta-nemacka/39j0z29>

Da korona-kriza nije prošla i da su negativne posledice uticaja na privredu i dalje vidljive dokaz su vesti sa tržišta rada koje prethodnih dana stižu iz svih krajeva sveta. Možda za građane Srbije najbitnije vesti o padu industrije Nemačke, zatim rastu nezaposlenosti u Austriji, ali i tome da u toj zemlji prethodi talas stečajeva u gastronomiji i turizmu, upravo oblastima u kojima je zaposlen najveći broj naših građana.

Kako više od 500.000 Srba živi u tim zemljama, a uglavnom su zaposleni u turizmu, prodaji, ugostiteljstvu ili građevini, veliki broj njih je ostao bez posla već u prvim naletima korona virusa, odnosno uticaja na privredu, dok i oni koji su zadržali svoja radna mesta sada strepe.

Beč

Ipak, kako su to i ranije objasnili ekonomisti, porast nezaposlenosti je praktično samo jedan od načina suočavanja sa posledicama uticaja korone, te da evropske zemlje su bogate pa sebi mogu da priušte porast nezaposlenosti i tu situaciju da ljudi na neki period pređu na socijalna primanja.

Kako je to ocenio Vladimir Gligorov, dugogodišnji saradnik Bečkog instituta za međunarodne ekonomske studije, koji inače, živi u Beču, država je radnicima prvo pomagala za plate, a sada se i državi i poslodavcima više isplati da im plaćaju naknade za nezaposlene dok svi čekaju da se okonča epidemija.

Teška situacija nije zaobišla ni Španiju, Ameriku i Veliku Britaniju, kako ističu tamošnji mediji, gde su mere zaključavanja mnoge ostavile bez posla.

Nemačka

Prema najnovijim statističkim podacima, Nemačka industrija je u decembru imala prvu stagnaciju nakon sedam uzastopnih meseci rasta.

Mere ograničenja u zemlji i inostranstvu s ciljem suzbijanja pandemije kovid-19 ograničile su izvezno orijentisani proizvodni sektor u najvećoj evropskoj ekonomiji. Tako je industrijska proizvodnja u poslednjem mesecu 2020. zabeležila nulti rast na mesečnom nivou u odnosu na naviše revidirani pokazatelj od 1,5 procenata u novembru, objavio je Savezni zavod za statistiku Destatis.

Da su poslovi u turizmu i ugostiteljstvu već potpuno zaustavljeni, svima je već neko vreme jasno, ali ono što sada brine jeste da je glavna kočnica u decembru bio građevinski sektor, gde je proizvodnja pala za 3,2 procenta. To je pored navedenih, još jedan sektor koji zapošljava veliki broj građana Srbije.

Ono što tamošnje vlasti navode kao negativno, jeste i to što su budući izgledi industrijskog sektora i dalje prigušeni, s obzirom na to da razvoj pandemije stvara "uska grla" u snabdevačkom lancu industrije poluprovodnika.

Austrija

Iz Austrije praktično ne prestaju da stižu vesti o povećanju broja nezaposlenih. Krajem januara je broj nezaposlenih dostigao 535.470, što je za 27 odsto, odnosno 114.769, više nego u januaru 2020. godine.

I tamošnji ministar rada nedavno je ukazao da se posebno mera zaključavanja negativno odražava na tržište rada.

"Bilans u januaru pokazuje da smo i dalje, zbog pandemije, u veoma teškoj situaciji na tržištu rada", kazao je ministar rada Martin Koher.

Direktor Servisa za zapošljavanje (AMS) Johannes Kopf naveo je da je posebno negativna situacija u turizmu, i da je u toj privrednoj grani nezaposlenost, u poređenju sa januarom prošle godine, udvostručena.

Upravo su nam stigle vesti i o procenama da je oko 30.000 preduzeća u toj zemlji pred stečajem, a da su osim ugostitelja i hotelijera, u velikoj nevolji prodavnice širom Austrije.

Naši građani tamo su mahom zaposleni u turizmu i ugostiteljstvu, u proizvodnji ali i kao prodavci. Stoga zabrinutost ne čudi. Teško su, kako se u izveštajima navodi, pogođeni i fitness centri, koji i dalje ostaju zatvoreni, a koji su do sada izgubili najmanje 30 odsto svojih stalnih mušterija.

Amerika

Krajem 2020. neprekidni rast broja zaraženih korona virusom naterao je mnoge lokalne zastupnike u Americi da uvedu nove mere. To se odrazilo na zaposlenost, tim više što je donošenje novog plana oporavka vrednog 900 milijarda dolara stiglo, kako upoznati tvrde, prekasno, na samom kraju decembra.

Smatra se da je sada 10,1 milion nezaposlenih, što je gotovo dvostruko više nego pre krize.

No taj broj obuhvata tek deo ljudi koji su ostali bez prihoda jer više od 17 miliona Amerikanaca prima naknadu za nezaposlene, pokazuju podaci objavljeni u četvrtak.

"Zvanično je stopa nezaposlenosti 6,3 odsto. No veliki broj ljudi je u aprilu otišao s tržišta rada i od juna se praktično niko nije vratio. Stopa nezaposlenosti je ustvari gotovo 8,3 odsto", istakao je Džejson Furman, ekonomista u Peterson institutu za međunarodnu ekonomiju (PIIE) u objavi na Tviteru.

Više od trećine nezaposlenih je bez posla duže od šest meseci, a šest miliona ljudi radi skraćeno radno vreme.

Radnik.rs

Prekršajni postupak protiv JKP "Čistoća" u Kraljevu nakon pogibije radnika

<http://www.radnik.rs/2021/02/prekršajni-postupak-protiv-jkp-cistoca-u-kraljevu-nakon-pogibije-radnika/>

Do povrede na radu došlo je „usled nepažnje zaposlenog“, navedeno je u zapisniku inspekcije rada kao mišljenje inspektora povodom slučaja smrti radnika "Čistoće" u Kraljevu u septembru 2019. godine.

Ovaj zapisnik dostavilo je Ministarstvo za rad portalu Radnik, na zahtev Poverenika za informacije od javnog značaja, sa zakašnjenjem od godinu dana, u decembru 2020. godine.

U zapisniku se navodi i da je smrtno stradali radnik bio „osposobljen za bezbedan i zdrav rad teoretski i praktično“, ali istovremeno preduzeće nije donelo Program osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad, zbog čega je inspekcija podnela zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Zapisnik inspekcije: osposobljavanje za bezbedan rad bez programa osposobljavanja

Prema navodima iz zapisnika, radnik (ime je u zapisniku zaštićeno) obavljao je 9. septembra 2019. poslove „na održavanju i čišćenju spomen parka *Kraljevački oktobar*“. Do povrede je, kako piše, došlo tako što se radnik „samoinicijativno popeo na traktorsku prikolicu.. kako bi rasporedio sakupljenu travu (seno) i sabio je gaženjem“.

„Izgubio je ravnotežu i pao na tlo (travnjak) sa visine od 1.5 metara pri čemu je zadobio povredu raseklinu ispod levog oka“, navodi se u zapisniku.

Trinaest dana kasnije, 22. septembra radnik je od povrede preminuo.

Kako se u zapisniku ističe, prema Aktu o proceni rizika koje je donelo preduzeće, radno mesto radnika na održavanju zelenih površina nije sa povećanim rizikom. Radnik je u momentu nastanka povrede koristio sredstva i opremu lične zaštite.

Takođe, radnik je, prema zapisniku, na dan stupanja na rad „osposobljen za bezbedan i zdrav rad teoretski i praktično“ u skladu sa Aktom o proceni rizika.

Ipak, u zapisniku inspekcije se navodi da „Čistoća“ nije donela Program osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad „na osnovu kog su preduzete Zakonom utvrđene mere“.

Radnik.rs uputio je pitanja JKP „Čistoća“ da li je Program osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad donet, kao i da li je u vezi sa ovim slučajem inspekcija rada podnosila prekršajne ili krivične prijave.

Iz JKP „Čistoća“ u odgovoru tvrde da je spomenuti program donet 30.9.2019, istog datuma kada je, prema zapisniku, inspekcija donela rešenje kojim nalaže preduzeću da program donese.

Takođe, u odgovoru navode da istog dana inspekcija podnela Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka protiv preduzeća i da je postupak u toku.

Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad poslodavac obavlja teorijski i praktično, u skladu sa programom osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad koji donosi poslodavac, navodi se u Zakonu o bezbednosti i zdravlju na radu.

Ono što je iz samog zapisnika ostalo nejasno je da li se i kako radnici mogu osposobljavati za bezbedan i zdrav rad bez programa osposobljavanja, kako je navedeno u zakonu.

Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu predviđa kaznu od 800.000 do 1.000.000 dinara ukoliko poslodavac „ne izvrši osposobljavanje zaposlenog za bezbedan i zdrav rad“, ali u kaznenim odredbama nije navedena kazna za poslodavca koji nije doneo Program osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad.

Radnik.rs pratiće ishod prekršajnog postupka u ovom slučaju.

Ono što je takođe primetno u ovom slučaju je da je inspekcija rada nadzor zbog povrede na radu vršila tek dan nakon što je radnik preminuo, 23. septembra iako je, prema navodima iz zapisnika, povreda prijavljena 10. septembra, trinaest dana ranije.

Rad na privremeno-povremenim poslovima

Ovaj slučaj smrtno povrede na radu privukao je 2019. pažnju medija, između ostalog, i jer je stradali radnik radio na privremeno-povremenim poslovima u preduzeću, u okviru programa javnih

radova „Živimo lepše“ koji se sprovodio u saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje. Cilj programa je bio radno angažovanje nezaposlenih sa evidencije Nacionalne službe.

Iz „Čistoće“ su 2019, odgovarajući na pitanja portala Radnik.rs, naveli da je zarada stradalog radnika po ugovoru iznosila 22.000 dinara u neto iznosu. Inače, institut minimalne zarade se primenjuje samo na ugovore o radu, a ne važi za ugovore van radnog odnosa kakav je ugovor o privremenim i povremenim poslovima.

Takođe, iz preduzeća su naveli da i lica angažovana po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima uživaju prava na bezbednost i zdravlje na radu i pravo na naknadu štete po osnovu povrede „ali ne u skladu sa Zakonom o radu, već po osnovu Zakona o obligacionim odnosima i Zakonu o bezbednosti i zdravlju na radu“.

Mediji su 2019. pisali o ovom slučaju navodeći da je stradali radnik dobio otkaz u preduzeću prvog dana lečenja.

Iz „Čistoće“ su ovu odluku za Radnik.rs objasnili činjenicom da je radnik bio angažovan po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima.

„Lica angažovana radi obavljanja privremenih i povremenih poslova nemaju pravo na odsustvovanje sa rada zbog privremene sprečenosti za rad“, navodi se u odgovoru preduzeća.

Dostavljanje zapisnika po nalogu Poverenika za informacije od javnog značaja

Radnik.rs podneo je zahtev za dostavljanje zapisnika inspekcije rada o slučaju pogibije ovog radnika još u novembru 2019, ali je Ministarstvo za rad odbilo ovaj zahtev sa obrazloženjem da su inspektori rada „podneli zahtev za pokretanje sudskog postupka.. tako da u ovom trenutku Inspektorat za rad nije u mogućnosti da udovolji Vašem zahtevu“.

Zapisnik je portalu Radnik.rs po nalogu Poverenika za informacije od javnog značaja dostavljen u decembru 2020. godine.

Ministarstvo je, inače, 2019. godine odbilo pet zahteva koje je podneo Radnik.rs, a kojima traži dostavljanje izveštaja o inspekcijskom nadzoru za četiri slučajeva pogibija na radu i jedan slučaj teške povrede na radu.

Portal Radnik.rs je, nakon žalbe Povereniku za informacije od javnog značaja, dostavljen i zapisnik o inspekcijskom nadzoru nakon pogibije radnika na gradilištu u Kneza Miloša u centru Beograda u avgustu 2018. godine.

TANJUG/RTV

Zakon o socijalnim kartama pred poslanicima

http://www.rtv.rs/sr_lat/drustvo/zakon-o-socijalnim-kartama-pred-poslanicima_1206983.html

Skupština Srbije počela je danas sednicu na kojoj se raspravlja o Predlogu zakona o socijalnoj karti.

Poslanici su na početku postavljali pitanja izvršnoj vlasti i nadležnim organima.

Predlog zakona o socijalnoj karti, koji su juče u načelu prihvatili skupštinski odbori za rad i ustavna pitanja i zakonodavstvo, odnosi se na uvođenje integrisanog sistema izrade socijalnih karata kroz povezivanje velikog broja različitih institucija poput Poreske uprave, Ministarstva unutrašnjih poslova i Katastra nepokretnosti.

Očekuje se da će uvođenje ovog sistema biti sprečene zloupotrebe i omogućena pravednija raspodela tako što će socijalnu pomoć dobiti oni korisnici kojima je ta pomoć zaista i potrebna.

Na skupštinskim odborima juče je rečeno da će nadležni organi imati tačne podatke o broju korisnika socijalne zaštite, kao i merama koje su neophodne da se preduzmu u cilju zadovoljenja potreba tih građana.

Navedeno je da će se ujednači praksa kod nadležnih organa kada je reč o davanju pomoći, te se šalje i poruka da su državni organi servis građana i da građani nisu "sakupljači dokumentacije i kuriri".

Kisić Tepavčević: Zakon će u mnogome olakšati stvari

Ministarka za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Darija Kisić Tepavčević kazala je da Zakon o socijalnim kartama, koji će se danas naći pred poslanicima, olakšava umnogome stvari korisnicima jer će prava koja koriste po različitim osnovama sada biti objedinjena, u jedinstvenoj bazi.

"Vršiće se eksterno povezivanje i sa svim drugim bazama koje imaju podatke značajne za ostvarivanje prava - centralni registar stanovništva, baza MUP-a, PIO fond, Nacionalna služba za zapošljavanje, Poreska uprava... sve činjenice relevantne za ostvarivanje određenih prava naći će se od sada na jednom mestu", navela je Kisić Tepavčević za RTS.

Ona je dodala da će to značajno olakšati posao osobama koje zaslužuju i uživaju pojedina prava jer neće morati da idu od šaltera do šaltera prikupljajući sve potrebne papire kako bi svoje pravo dokazali.

Sve će sada na osnovu inicijalnog zahteva i JMBG odjedanput da se skupi, objasnila je ministarka.

BETA/POLITIKA

Ko ne dobije poruku za revakcinaciju – da se javi kad prođe 21 dan od prve doze

<http://www.politika.rs/sr/clanak/472574/Ko-ne-dobije-poruku-za-revakcinaciju-da-se-javi-kad-prode-21-dan-od-prve-doze>

Koordinatorica revakcinacije Dragana Milošević izjavila je danas da građani koji nisu dobili poruku o revakcinaciji, a izračunaju da je od prve doze vakcine prošao 21 dan, treba sami da dođu da prime drugu dozu.

„Na revakcinaciju treba poneti ličnu kartu, jer čim upišemo matični broj imamo evidenciju o vakcinaciji, tako da potvrda o primanju prve doze nije potrebna”, kazala je ona za RTS, prenela je Beta.

Nakon revakcinacije, svaki građanin će dobiti potvrdu o završenoj vakcinaciji protiv korona virusa, dodala je Milošević.

Revakcinacija građana obavlja se u Hali 3 na Sajmu, a u Belekspocentru počinje vakcinacija.